

Dia 1

UITDAGINGEN BIJ DE
OUDERE:
CONTINENTIEZORG

Dia 2

Maria

- Sinds 2 jaar in een woon-zorgcentrum
- 78 jaar
- Een beetje overgewicht
- Reuma

Overdag 's Nachts

Reuma: © Corbridge, M. 2004. In: Kater, M., Grottel, E., Grottel, M., Bismuth, J., Bismuth, G. & Wille, M. (2004) Management van Continentie Producten. In: Meenen, P., Calkins, L., Klotz, P. & Witt, A. (Eds.), Incontinentie (Dvd), pp. 149-155. Plymouth: World Publication Ltd.

Dia 3

Angèle

- 80-jarige dame
- Woont thuis samen met haar man
- Man helpt bij wassen en aankleden
- Klaagt dat ze nergens meer naar toe kunnen (ze moet altijd plassen)
- Klaagt dat het materiaal veel geld kost

Dia 4

Gustaaf

- Man
- 72 jaar
- woont alleen
- Klachten van vermoeidheid
- Beetje wc-papier in de onderbroek

UR@BEL

Dia 5

René

- Man
- 67-jaar
- Dementie?
- Diagnose CVA + prostaatoperatie
- In WZC want thuis niet meer houdbaar wegens incontinentie

UR@BEL

Dia 6

Sylvie

- Totaal zorgafhankelijk
- Bed – rolstoelgebonden
- Draagt "pampers"
- Familie wil dat ze op toilet gezet wordt

UR@BEL

Dia 7

Bedenkingen

- **Continëntiezorg is niet gelijk aan incontinentiezorg**
- **Geriatric**
 - In thuiszorg
 - In ziekenhuis
 - In woon- en zorgcentrum
- Verschillende personen in verschillende toestand, in een verschillende omgeving
- Fitte, gezonde oudere t.o.v. acuut zieke t.o.v. zwaar hulpbehoevende
- Zelfstandig t.o.v. totaal zorgafhankelijk

Dia 8

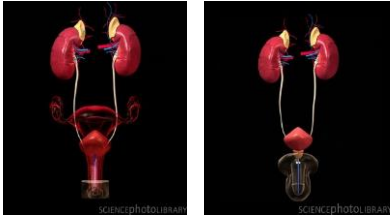
Definitie incontinentie

- Het ongewild verlies van urine

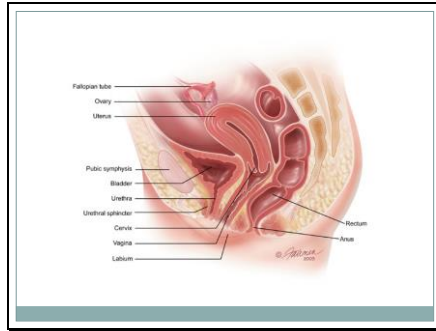

- Het ongewild verlies van urine dat objectief aantoonbaar is en dat leidt tot hygiënische en/of sociale problemen (tot 1996)

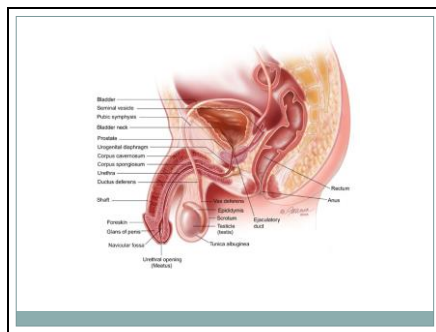
Dia 9

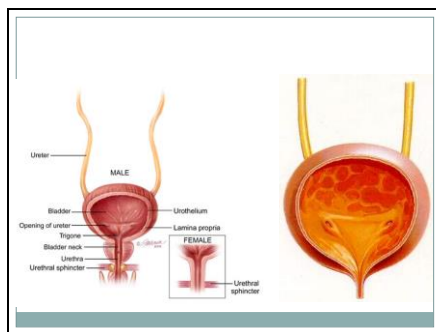
Dia 10

Dia 11

Dia 12

Dia 13

Fysiologie

- **Blaasvulling**
 - Volumetoename toelaten, zonder opbouw van druk, en met een adequaat gevoel
 - Een gesloten blaasuitgang, ook bij verhoging van de abdominale druk
 - Afwezigheid van onvrijwillige blaascontracties
- **Blaaslediging**
 - Een voldoende grote en lange drukstijging in de blaas
 - Afwezigheid van anatomische obstructies t.h.v. de blaasuitgang
 - Een gecoördineerde relaxatie van blaashals, urethra en sluitspier

Dia 14

Veroudering

- **Nieren**
 - Vertraging van de uitscheiding
 - × Nieren worden kleiner, minder nefronen
 - × Verminderde bloedvoorziening
 - × Zout en zuur balans moeilijker

 - × diureseshift

Dia 15

Veroudering

- **Blaasvulling**
 - Volumetoename toelaten, zonder opbouw van druk, en met een adequaat gevoel
 - × **Elasticiteit daalt**
 - **Volume wordt kleiner**
 - × **Gevoel vermindert**
 - **signaalfunctie wordt korter**
 - Een gesloten blaasuitgang, ook bij verhoging van de abdominale druk
 - Afwezigheid van onvrijwillige blaascontracties

Dia 16

Veroudering

- **Blaasvulling**
 - Volumetoename toelaten, zonder opbouw van druk, en met een adequaat gevoel
 - Een gesloten blaasuitgang, ook bij verhoging van de abdominale druk
 - Afsluiting gebaseerd op elasticiteit, slijmvlies, bloedvaten
 - Verzwakking van de bekkenbodemspieren
 - Prolaps
 - Afwezigheid van onvrijwillige blaascontracties
 - OAB
 - Infectie
 - zenuwstoornissen

Dia 17

Veroudering

Blaaslediging

- Een voldoende grote en lange drukstijging in de blaas
 - **Gedaalde elasticiteit**
 - **gedaalde samentrekking:**
 - plassen in paar keer
 - residu
- Afwezigheid van anatomische obstructies t.h.v. de blaasuitgang
- Een gecoördineerde relaxatie van blaashals, urethra en sluitspier

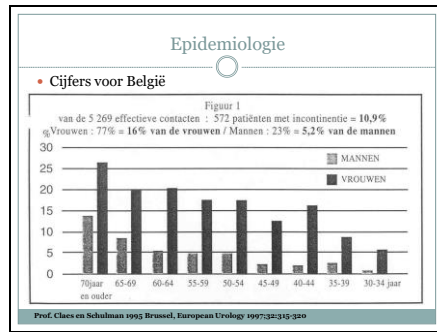
Dia 18

Veroudering

Blaaslediging

- Een voldoende grote en lange drukstijging in de blaas
- Afwezigheid van anatomische obstructies t.h.v. de blaasuitgang
 - Prolaps
 - prostaat
- Een gecoördineerde relaxatie van blaashals, urethra en sluitspier
 - **Stoornissen in bezenuwing**

Dia 19

Dia 20

Enquêtes bij consultatie (n=209)

• Concluses

- urine-incontinentie ondergediagnostiseerd in huisartsenpraktijk 6,8% t.o.v. 52,6%
- 98 nieuwe diagnoses op 2 maand tijd
- consultatie vnl door jongere patiënt met stress-inco

Dr. S. Tollet, Dr. J. Vanschoenbeek, Huisartsenpraktijk Loksbergen, 2004 Prijs van de huisarts

Dia 21

Epidemiologie

Woon- en zorgcentra OCMW Gent
(n=459 residenten)

- 77,6% scoorde incontinent op de Katz-schaal
- 78,8% droeg absorberend opvangmateriaal overdag en 69,3 % 's nachts
- Slechts 6 bewoners (1,3%) hadden een verblijfssonde.
- Slechts één bewoner droeg een condoomcatheter.

Deack, Pieters, Everaert en Dehoor, 2007

Dia 40

Casus 3

Dia 41

Gustaaf

- Man
- 72 jaar
- woont alleen
- Klachten van vermoeidheid
- Beetje wc-papier in de onderbroek

Dia 42

Uur	Drinken	Mictie	Hevige standrang	Activiteit	Uitnervies	Uur	Drinken	Mictie	Hevige standrang	Activiteit	Uitnervies
7u						19u	200 ml rode wijn				
8u	100 ml koffie	200 ml		Overnemen		20u					
9u		170 ml				21u		100 ml			
10u						22u		150 ml		Zuivel Slaan-gaan	
11u	200 ml koffie	120 ml				23u					
12u	200 ml bier					24u					
13u		100 ml				1u		180 ml			
14u		25 ml				2u					
15u	200 ml koffie					3u					
16u	100 ml koffie	100 ml				4u					
17u		50 ml				5u		210 ml			
18u	200 ml koffie	100 ml				6u					
						7u					

Dia 46

Casus 4

Dia 47

René

- Man
- 67-jaar
- Dementie?
- Diagnose CVA + prostaatoperatie
- In WZC want thuis niet meer houdbaar wegens incontinentie

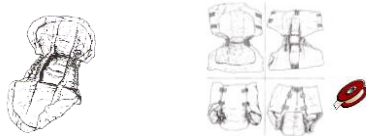

Dia 48

Opvangmateriaal

Overdag

's Nachts

Figures via Orlowski, A., Ellis, D., Puder, M., Caffilli, K., Herrera, H., Peterson, J., Sauer, G., & White, M. (2000). Management with Continence Products. In Abrams, P., Cardozo, L., Khavari, S., & Witts A (Eds.), Incontinence (Vol. 1, pp. 447-544). Plymouth: Health Publications Ltd.

Dia 52

Timed voiding - Gewoonteplassen

- Andere oorzaken?
- Plasmomenten volgens dagboek aanbieden (niet volgens dienstmogelijkheden)

Dia 53

- Toilet duidelijk zichtbaar en binnen bereik
- Urinaal
- Kledij
- Condoomkatheter

Dia 54

Casus 5

Dia 55

Sylvie

- Totaal zorgafhankelijk
- Bed – rolstoelgebonden
- Draagt “pampers”
- Familie wil dat ze op toilet gezet wordt

Dia 56

- **Toch de moeite om “mictiedagboek” bij te houden**
 - Tijdstip en volume (gewicht)
 - Idee over plasedrag
 - Argument naar familie

Dia 57

Casus 6 – 7 - 8.....

Dia 58

Aandachtspunten

- Bevraag actief
- Wat wil de patiënt/bewoner?
- Aandacht voor waardigheid

- Bij opname (al toelichten dat er zal aandacht aan besteed worden)
- Bij verandering van de continëntie/incontinentie

Dia 59

Aandachtspunten

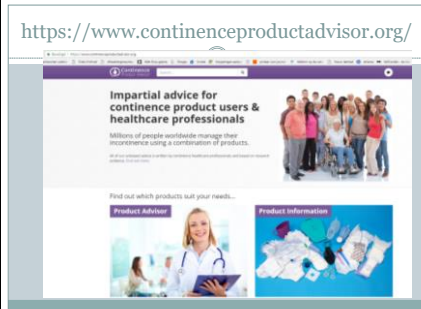
- Individualiseer de diagnostiek
- Individualiseer de therapie

- Het loont de moeite de problematiek
 - Te bevragen
 - Te kennen
 - Te behandelen

Dia 60

<https://www.continenceproductadvisor.org/>

Dia 61

Dank voor uw aandacht

Continentie cursus Urobel; start 5 november 2018
Vlaamse Continentierichtlijn; zie www.urobel.be

www.urobel.be
